Eduskunnan verojaostolle

Hallituksen esitys 85/2019

Eduskunta on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa koskien irtaimen omaisuuden korotettuja poistoja koskevassa hallituksen esityksessä 85/2019 ehdotettua rajausta, jonka mukaan korotetun poiston voisi verotuksessa tehdä ainoastaan uutena hankitusta omaisuudesta.

Rajaus vain uutena hankittuun omaisuuteen on tehty ilmasto- ja ympäristöpoliittisista syistä. Yleisesti voidaan arvioida, että uudet koneet ja laitteet ovat vähemmän saastuttavia ja ympäristöystävällisempiä kuin vanhat. Voi olla tiettyjä toimialoja, joilla olisi perusteltua kannustaa myös kiertotalouden edistämiseen, ja sallia korotetun poiston tekeminen myös käytettynä hankitusta irtaimesta omaisuudesta. Oikeutta korotettujen poistojen tekemiseen ei kuitenkaan voida säätää eri sisältöiseksi eri toimialoille, vaan soveltamisalan tulee olla yleinen mm. Euroopan unionin valtiontukisääntelyyn liittyvistä syistä.

Yleisestä soveltamisalasta johtuu, että mikäli korotetun poiston voisi tehdä myös käytettynä hankitusta omaisuudesta, koskisi tämä mm. kuljetusalaa. Tällöin esimerkiksi taksiyritys voisi hankkia käytetyn suurehkon ja enemmän saastuttavan henkilöauton ulkomailta sen sijaan, että se hankkisi suurin piirtein samalla hinnalla uuden pienemmän ja ympäristöystävällisemmän henkilöauton kotimaasta. On selvää, että uusien ja pienempien autojen hankkimiseen kannustaminen on ilmastopoliittisesti perustellumpi vaihtoehto.

Mikäli myös käytetty omaisuus kuuluisi ehdotetun lain soveltamisalaan, saattaisi se johtaa myös ei-toivottuihin verosuunnittelutoimiin, joissa yritysten välillä voitaisiin ostaa, myydä ja vaihtaa hyödykkeitä vain, jotta hyödykkeistä voitaisiin tehdä korotetut poistot. Tämä voisi ulottua myös konserni- tai muita lähipiiritilanteita pidemmälle, kun ulkopuoliset yritykset, joilla molemmilla on saman tyyppisiä koneita, voisivat keskenään vaihtaa näitä koneita, ja molemmat yritykset voisivat tehdä vaihdon kohteena olleista koneista korotetut poistot, vaikka mitään todellisia uusinvestointeja ei olekaan tehty.

Käytetyn omaisuuden ottaminen mukaan ehdotetun lain soveltamisalaan lisäisi myös sen vaikutuksia verotuloihin. Esimerkiksi vuonna 2020 verotulot pienenisivät yhteensä noin 20 miljoonaa euroa, joka jakaantuu yhteisöverotuottoon, pääomatuloveron tuottoon ja ansiotuloveron tuottoon. Asian kiireellisyydestä johtuen täsmällisiä vaikutuksia eri verojen tuottoihin ei ole ehditty laskea. Jos tällainen muutos kuitenkin päätettäisiin tehdä, tulisi hallituksen esityksessä ehdotetussa uudessa verontilityslain 12 f §:ssä olevat jako-osuudet sekä tuloverolain 124 b §:ssä olevat tuloveroprosentit laskea uudelleen, sekä lisäksi olisi tehtävä vastaavat muutokset myös erillisessä

hallituksen esityksessä ehdotettuun valtionosuuslain muutokseen koskien kunnallisverotulojen kompensaatiota.

Valtiovarainministeriö katsoo, että korotettujen poistojen soveltamisalaa ei tule laajentaa käytettynä hankittuun omaisuuteen, vaan ehdotettu laki tulee säätää siinä muodossa kuin se on hallituksen esityksessä.

Osastopäällikkö, ylijohtaja Terhi Järvikare

Erityisasiantuntija Antti Sinkman